

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów,
dotyczącego części miejscowości Stary Skarżyn

Warszawa 2023

Nazwa opracowania:	Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczącego części miejscowości Stary Skarżyn
Zleceniodawca:	Wójt Gminy Zambrów
Opracowujący:	Budplan Sp. z o.o. 04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20
Kierujący zespołem autorskim:	mgr Agata Grzelak
Zespół autorski:	mgr inż. Anna Bereś inż. Monika Nasiłowska inż. Agnieszka Szaniawska

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA.....	8
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE.....	8
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNymi DOKUMENTAMI	9
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	16
4	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, STANU ZASOBÓW, ODPORNOŚCI ŚRODOWISKA I ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW	17
4.1	CHARAKTERYSTYKA PRZYRODNICZA GMINY	17
4.2	WYKAZ OBSZARÓW UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN	23
4.3	POZOSTAŁE ZŁOŻA	24
4.4	CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM	24
4.5	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	25
4.6	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	28
4.7	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	29
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	29
6	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	30
6.1	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	30
6.2	ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	31
6.3	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	32
6.4	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	33
6.5	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	33
6.6	WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	33
6.7	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	33
6.8	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	34
6.9	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT I ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	34
7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	34
8	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	36

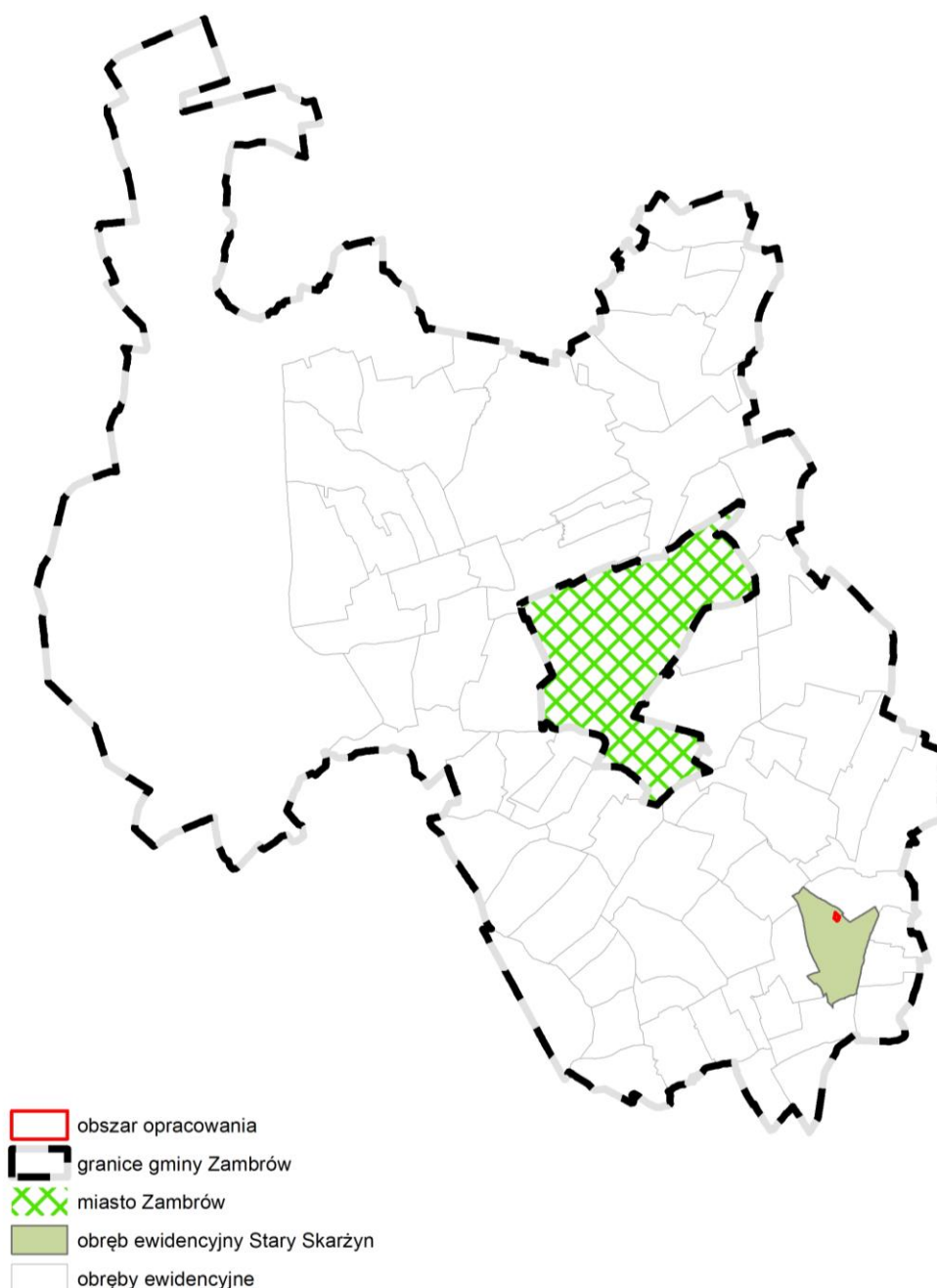
9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	37
10	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	37
11	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	37
12	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	39
13	WYKAZY.....	40
1.1.	AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU	40
1.2.	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	40

1 Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczącego części miejscowości Stary Skarżyn, sporządzonego w następstwie podjęcia uchwały Nr 294/XXVIII/22 Rady Gminy Zambrów z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczącego części miejscowości Stary Skarżyn.

Rysunek 1. Położenie obszaru opracowania na tle podziału administracyjnego

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGiK – państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju)

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku w piśmie z dnia 8 lipca 2022 r. (WSTII.411.5.2022.RŚ) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zambrowie w piśmie z dnia 22 lipca 2022 r. (znak pisma: NZ.0523.3.2022).

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej. Część kartograficzna została przedstawiona w formie schematów w tekście.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanego planu. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu planu. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie planu warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie planu, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego

- powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
 - zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
 - zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
 - określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
 - określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
 - określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
 - określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
 - określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
 - przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
 - przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Do sporządzania planu miejscowego przystąpiono celem realizacji polityki przestrzennej gminy oraz ułatwienia procesu inwestycyjnego w obszarze opracowania, zgodnie z potrzebami społecznymi oraz przepisami prawa, co przyczyni się do uporządkowania i polepszenia warunków gospodarowania w tym terenie.

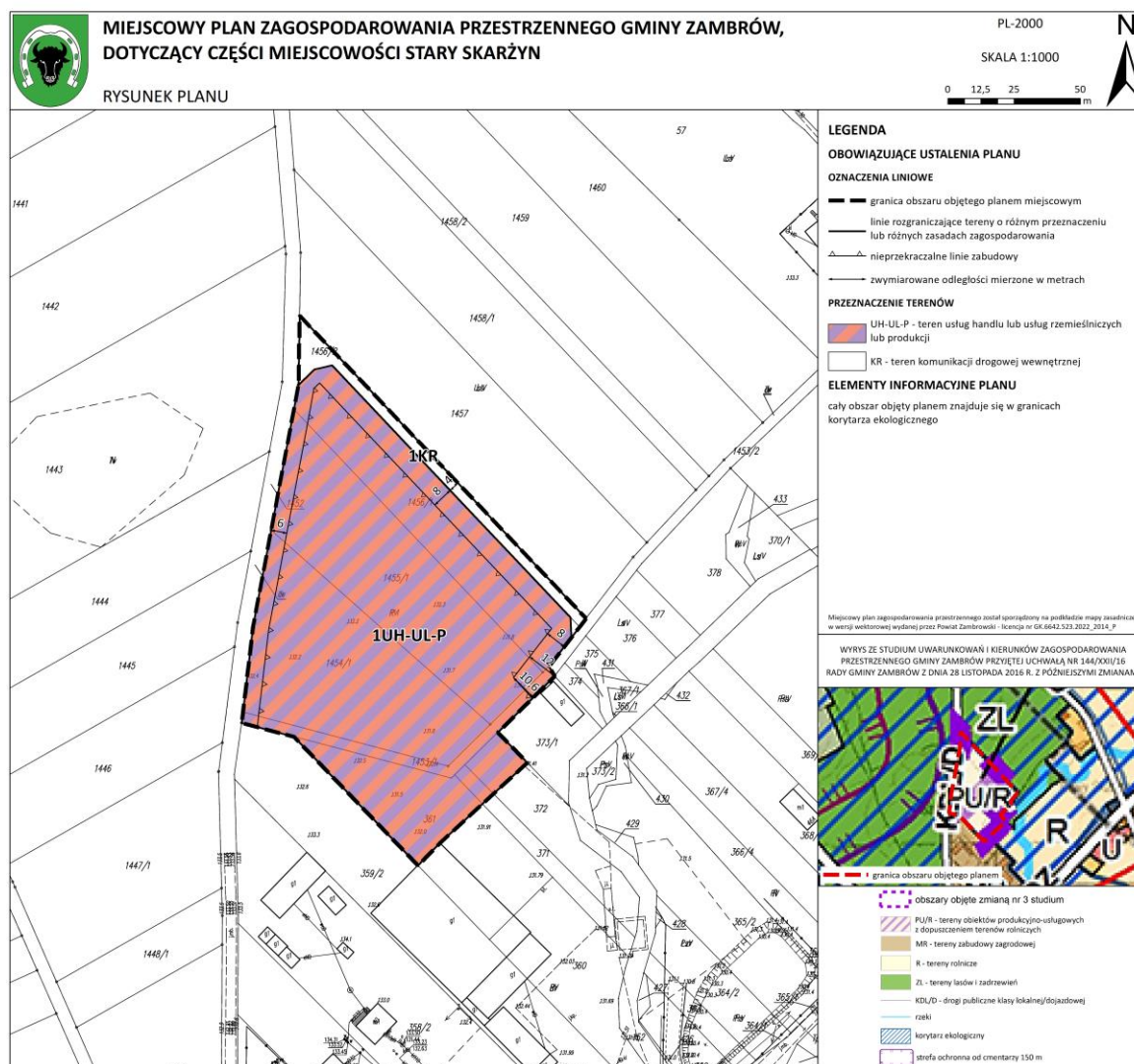
Obecnie dla obszaru opracowania nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu dla obszaru opracowania ustala następujące przeznaczenie:

UH-UL-P – teren usług handlu lub usług rzemieślniczych lub produkcji (przeznaczenie wykluczone – teren elektrowni wiatrowej, biogazownia, teren przemysłu portowego);

KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

Rysunek 2. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Powiązania z innymi dokumentami

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego¹ ustala postulaty i rekomendacje dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa. Obszar opracowania położony jest w granicach JCWP Brok Mały (RW2000172667669), dla której Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego ustala działania pozwalające na osiągnięcie przez wody założonych celów środowiskowych poprzez kształtowanie stosunków wodnych oraz ochronę ekosystemów wód zależnych, tj.:

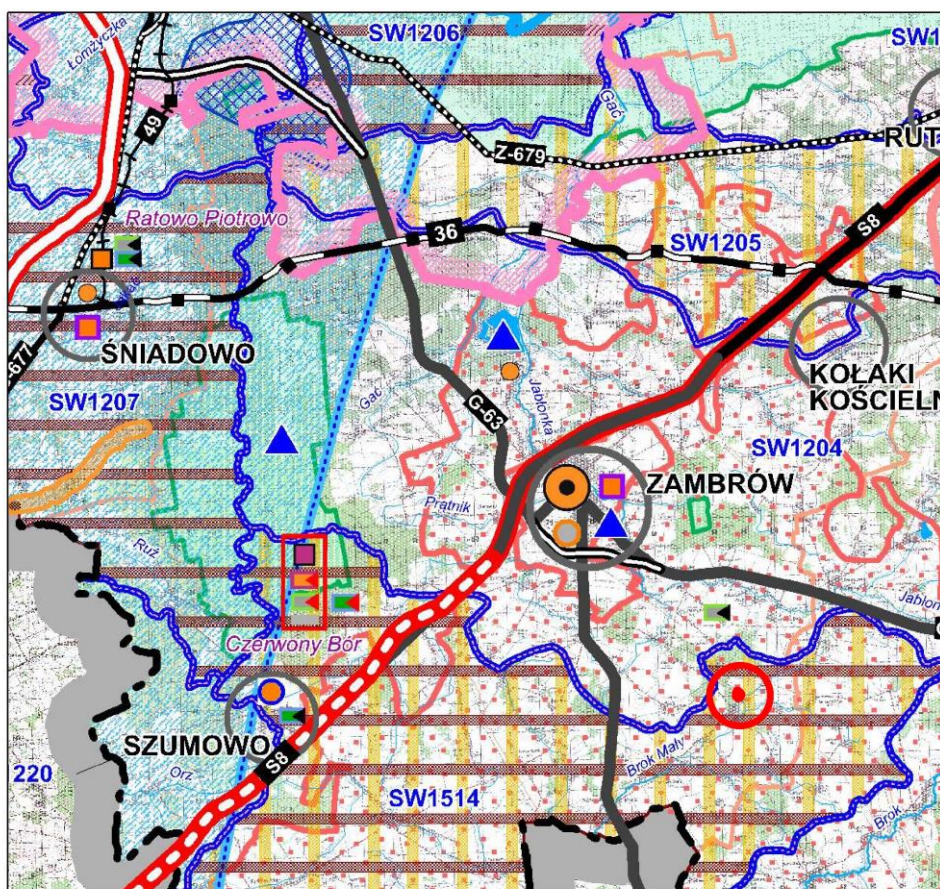
- odtworzenie brzegów na odcinkach cieków istotnych dla ekosystemów;
- działania na rzecz rozwoju rolnictwa i leśnictwa poprzez:
 - wspieranie rolnictwa ekologicznego;
 - wspieranie rolnictwa zrównoważonego;

¹ Uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r., zmieniona uchwałą Nr XXXIX/356/17 Semiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 sierpnia 2017 r.

- wdrażanie krajowego i wojewódzkiego programu zwiększenia lesistości – regulacja lesistości zgodnie z planami urządzenia lasów dla poszczególnych nadleśnictw;
- ochrona bioróżnorodności w lasach (zachowanie, odtwarzanie i zwiększenie) zgodnie z programami ochrony przyrody dla poszczególnych nadleśnictw poprzez opracowanie granicy rolno-leśnej dla gmin;
- zalesianie gruntów niepaństwowych przez właścicieli;
- zalesianie gruntów państwowych (grunty w posiadaniu skarbu państwa sukcesywnie przekazywane lasom państwowym).

Rysunek 3. Kierunki ochrony infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki wodnej

(źródło: załącznik Nr 14 do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego)

 lokalizacja obszaru opracowania

DZIAŁANIA POZWALAJĄCE NA OSIĄGNIĘCIE PRZEZ WODY ZAŁOŻONYCH CEŁÓW ŚRODOWISKOWYCH KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW WÓD ZALEŻNYCH

- ODBUDOWA KORYTA RZEKI WRAZ Z BUDOWAMI HYDROTECHNICZNYMI
- KSZTAŁTOWANIE PRZEKRÓJU POPRZECZNEGO I PODŁOŻNEGO KORYTA WRAZ Z BUDOWAMI HYDROTECHNICZNYMI
- REMONT UMOCNIEN BRZEGOWYCH KANAŁU AUGUSTOWSKIEGO
- GRUNTOWA KONSERWACJA ODCINKA KORYTA RZEKI CZERNA HĄGIEZA
- ODDOTWORZENIE BRZEGÓW NA ODCINKACH CIĘKÓW ISTOTNYCH DLA EKOSYSTEMÓW NA ODCISKACH SW1102, SW1205, SW1203, SW1208, SW1209, SW1514
- OBSZARY NIE WYMAGAJĄCE PRZEDKORZYTAŃ ERAJJI I WYPIEKWIANIA ZANIECZYSZCZENI (SCWP2311) - NA PROSZALYCH OBSZARACH SCWP WYMAGANE SĄ PRZEMAGMATYMA ERDZII I WYTRZYMANIA CIĄGŁOŚCI PRZECIŻYWIENIA WYKONANE GŁĘBOKO
- DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU ROLNICTWA I LEŚNICTWA NA OBSZARZE NASTĘPUJĄCYCH SCWP: SW1008, SW1102, SW1118, SW1201, SW1207, SW1505, SW1508, SW1514
 - WSPRBIERANIE ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO
 - WSPRBIERANIE ROLNICTWA ZKONWALIZOWANEGO
 - WDRAŻANIE KRAJOWEGO I WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU ZWIĘKSZANIA LESIŚCIOŚCI – REGULACJA LESIŚCIOŚCI ZDROBIE I PLANI WRAZ Z URUCHAMIANIEM LASÓW DLA POSZCZEGÓLNYCH NADLEŚNICTW
 - OCHRONA BIORÓŻNORODNOŚCI W LASACH (ZACHOWANIE, ODTWARZANIE I ZWIĘKSZENIE ZGODNIE Z PROGRAMAMI OCHRONY PRZYRODY DLA POSZCZEGÓLNYCH NADLEŚNICTW POPRZECZ OPRACOWANIE GRANICY ROLNO-LEŚNEJ DLA GMIN)
 - ZALESIENIE GRUNTÓW NIEPAŃSTWOWYCH PRZEZ WŁAŚCICIELI
 - ZALESIENIE GRUNTÓW PAŃSTWOWYCH (GRUNTY W POSIADANIU SKARBU PAŃSTWA SUKCESYWNIE PRZEKAZYWANE LASOM PAŃSTWOWYM)

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022

W Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022 określono cele w gospodarce odpadami na lata 2016-2028, tj.:

Cele główne:

1. Zmniejszenie ilości powstających odpadów:
 - a) ograniczenie marnotrawienia żywności;
 - b) wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia.
2. Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji.
3. Planowanie systemów zagospodarowania odpadów w regionach zgodnych z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.
4. Zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych odpadów przez odpowiednie systemy selektywnego zbierania odpadów, w taki sposób, aby mogły one zostać w możliwie najbardziej efektywny sposób poddane recyklingowi.
5. Zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie).
6. Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska.
7. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
8. Zmniejszenie ilości odpadów ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie.
9. Zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych.
10. Zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia.
11. Likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych.
12. Utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi.
13. Monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12).
14. Zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 2016 r.

Cele szczegółowe:

1. Objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
2. Osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła z odpadów komunalnych w wysokości minimum 50% ich masy do 2020 r.
3. Do 2020 roku udział masy termicznie przekształczanych odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych w stosunku do wytworzonych odpadów komunalnych w województwie nie może przekraczać 30%.
4. Do końca 2021 r. zsynchronizowanie w województwie podlaskim systemu selektywnego zbierania

odpadów komunalnych do tego, jaki będzie ujednoczony na terenie całego kraju.

5. Do 2025 r. poddanie recyklingowi 60% odpadów komunalnych.
6. Do 2030 r. poddanie recyklingowi 65% odpadów komunalnych.
7. Do 2030 r. redukcja składowania odpadów komunalnych maksymalnie do 10%.
8. Do końca 2021 r. wprowadzenie we wszystkich gminach w województwie systemów selektywnego odbierania odpadów zielonych i bioodpadów.

Gmina Zambrów, w tym obszar opracowania, należy do Zachodniego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi, z którego odpady kierowane są do Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czerwonym Borze, pełniąc rolę:

- instalacji mechaniczno-biologicznej przetwarzania odpadów (MBP);
- instalacji przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów;
- składowiska odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania;
- instalacji przewidzianej do zastępczej obsługi regionów.

Projekt planu zakłada prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie odpadów

Program ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

W Programie Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku:

- zidentyfikowano najważniejsze walory środowiska naturalnego i zagrożenia w tym, wynikające z zanieczyszczenia środowiska, według modelu: siły sprawcze – presja – stan – wpływ – reakcja, dla poszczególnych obszarów interwencji;
- wskazano cele i kierunki inwestycyjne oraz zadania, zmierzające do poprawy stanu środowiska i zachowania równowagi ekologiczno-społeczno-gospodarczej, zgodnie z wymogami polityki ochrony środowiska i dyrektywami UE;
- oszacowano niezbędne nakłady na inwestycje proekologiczne oraz ustalono priorytety i źródła ich finansowania.

Cele programu ochrony środowiska to:

1. spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza;
2. poprawa efektywności energetycznej;
3. wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych jako działania adaptacyjne do zmian klimatu;
4. ograniczenie emisji hałasu;
5. ochrona przed polami elektromagnetycznym;
6. ograniczanie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych;
7. racjonalizacja gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej;
8. poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
9. racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin;
10. zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi;
11. racjonalne gospodarowanie odpadami;
12. zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków;

13. adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych;
14. ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego;
15. podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym;
16. zapobieganie poważnym awariom przemysłowym;
17. doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego;
18. monitoring obszarów zagrożonych występowaniem poważnych awarii.

Obszar opracowania to teren antropogenicznie przekształcony, który charakteryzuje się niskimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi. Nie pełni on istotnych funkcji w systemie przyrodniczym gminy. Projekt planu poprzez ustalenia dotyczące *zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej* uwzględnia cele Programu ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r. w zakresie dotyczącym przedmiotowego terenu, tj. pkt 1 – 5, 7, 8, 10, 11, 16. Projekt planu ustala m.in. obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki budowlanej oraz zakaz przekraczania ustalonych przepisami odrębnymi standardów i norm jakości środowiska, w tym dla takich komponentów środowiska jak powierzchnia ziemi, środowisko gruntowo-wodne, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, szata roślinna, krajobraz.

Program ochrony środowiska dla Gminy Zambrów na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024

W Programie ochrony środowiska dla Gminy Zambrów wskazano cel strategiczny Gminy Zambrów, który jest zgodny z celem w zakresie ochrony środowiska powiatu zambrowskiego i brzmi:

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GMINY ZAMBRÓW PRZY ZACHOWANIU I PROMOCJI ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Ponadto wskazano cele i kierunki działań ekologicznych, które polegają na niepogarszaniu stanu środowiska przyrodniczego na danym terenie, a następnie na jego poprawie. Realizacja wytyczonych celów powinna spowodować zrównoważony rozwój gospodarczy, polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego na terenie Gminy:

- rozwój infrastruktury ochrony środowiska:
 - ograniczenie hałasu komunikacyjnego,
 - rozwój infrastruktury drogowej w celu ograniczenia emisji hałasu i wibracji,
 - ograniczenie emisji pyłów do powietrza,
 - wykorzystywanie technologii przyjaznych środowisku,
 - wspieranie działań służących zwiększeniu udziału stosowanych paliw gazowych, ciekłych, wykorzystania biomasy oraz innych odnawialnych źródeł energii,
 - likwidacja tzw. „niskiej emisji” ze źródeł opalanych paliwem stałym poprzez rozbudowę istniejących sieci ciepłowniczych i gazowych oraz wykorzystanie biomasy i innych źródeł energii odnawialnej, w tym energii elektrycznej,
 - realizacja inwestycji ograniczających zanieczyszczenia azotowe pochodzące z rolnictwa (głównie budowa płyt gnojowych i zbiorników na gnojowicę),
 - ograniczenie eutrofizacji wód (rolnictwo, doczyszczanie ścieków, gospodarka ściekowa na wsi),
 - rozbudowa sieci kanalizacyjnej,
 - rozbudowa i budowa sieci wodociągowej,
 - modernizacja i budowa ujęć wody,
 - modernizacja przestarzałych oczyszczalni ścieków,
- ochrona ekologiczna regionu:

- troska o gatunki chronione,
- zwiększenie liczby terenów leśnych w celu ochrony atmosfery,
- spełnianie wymogów regionalnego systemu informacji o trasach przewozu i miejscach składowania materiałów niebezpiecznych,
- ograniczanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz sprawne usuwanie ich skutków,
- eliminacja nielegalnych eksploatacji i niedopuszczenie do podejmowania wydobycia kopalin bez wymaganej koncesji,
- racjonalna gospodarka odpadami, przyjazna środowisku w celu ochrony wód i powierzchni ziemi:
 - rozwój systemu zbiórki odpadów segregowanych,
 - rekultywacja składowisk bądź ich wydzielonych części, niespełniających wymagań przepisów ochrony środowiska,
 - bezpieczne dla środowiska unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych,
 - likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów,
 - edukacja ekologiczna z zakresu gospodarki odpadami,
- budowa świadomości ekologicznej społeczeństwa:
 - zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy,
 - propagowanie ekologicznego stylu produkcji i konsumpcji,
 - edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach,
 - tworzenie lokalnych ośrodków edukacji ekologicznej,
 - kształtowanie polityki informacyjnej mającej na celu rezygnację przez firmy i instytucje z konwencjonalnych źródeł energii,
 - mobilizowanie społeczeństwa do podejmowania działań proekologicznych.

Obszar opracowania to teren antropogenicznie przekształcony, który charakteryzuje się niskimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi. Nie pełni on istotnych funkcji w systemie przyrodniczym gminy. Projekt planu poprzez ustalenia dotyczące *zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej* uwzględnia cele Programu ochrony środowiska dla Gminy Zambrów na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 w zakresie dotyczącym przedmiotowego terenu, tj. budowa i podłączenie nowopowstałych obiektów do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, budowa sieci gazowej oraz dopuszczenie odnawialnych źródeł energii, zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie odpadów, obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki budowlanej oraz zakaz przekraczania ustalonych przepisami odrębnymi standardów i norm jakości środowiska, w tym dla takich komponentów środowiska jak powierzchnia ziemi, środowisko gruntowo-wodne, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, szata roślinna, krajobraz.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczący części miejscowości Stary Skarżyn nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów przyjętego uchwałą Nr 144/XXII/16 Rady Gminy Zambrów z dnia 28 listopada 2016 r. z późniejszymi zmianami, w którym to obszar opracowania przeznaczono pod:

PU/R – tereny obiektów produkcyjno-usługowych z dopuszczeniem terenów rolniczych.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczący części miejscowości Stary Skarżyn nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy

Zambrów.

Rysunek 4. Wyrwy ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego, stanu zasobów, odporności środowiska i istniejących problemów

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje niewielki teren położony w północnej części obrębu ewidencyjnego Stary Skarżyn. W podrozdziale 4.1 opisano ogólną charakterystykę uwarunkowań środowiskowych gminy Zambrów, natomiast w podrozdziale 4.4 przygotowano syntetyczny opis uwarunkowań ekofizjograficznych dla terenu objętego sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

4.1 Charakterystyka przyrodnicza gminy

Geologia i geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski gmina Zambrów położona jest w większości w obrębie mezoregionu Wysoczyzny Wysokomazowieckiej, wchodzącej w skład większej jednostki strukturalnej (makroregionu) Niziny Północnopodlaskiej. Zachodnia część gminy przynależy do mezoregionu Międzyrzecze Łomżyńskie, będącego częścią Niziny Północnomazowieckiej.

Rzeźba terenów położonych w obrębie gminy została ukształtowana w okresie zlodowacenia środkowopolskiego, przy czym jej wyraźne zróżnicowanie związane jest z różnymi przebiegami deglacji lodolodu stadiału Mławy.

Występująca w części środkowej gminy równina morenowa (rejon miasta Zambrów oraz wsi Grochy-Pogorzele, Długobórz Pierwszy i Długobórz Drugi, Krajewo Białe, Wiśniewo, Poryte-Jabłoń) została ukształtowana w czasie frontального zanikania lodowca. Wyróżnia się ona płaską, silnie zdenudowną powierzchnią wznoszącą się do wysokości 140 m n.p.m. i łagodnie nachylonymi zboczami (od 5% do 10%). Równina morenowa zbudowana jest z glin zwałowych wykształconych najczęściej w postaci glin pylastych z dużą zawartością margla. W powierzchniowych warstwach glina wykazuje duże zapiaszczenie. Na niewielkich obszarach materiał gliniasty przysypany jest piaskami zwałowymi z głazami – głównie w obrębie spiaszczonych kulminacji – w rejonie wsi Konopki-Jabłoń oraz Grochy-Pogorzele i Osowiec lub piaskami wodnolodowcowymi – głównie wzdłuż dolin rzecznych. Powierzchnia równiny morenowej poprzecinana jest licznymi płytkimi dolinami fluwialno-denudacyjnymi o płaskich dnach i łagodnych zboczach, wypełnionymi najczęściej namułami lub częściowo torfami oraz dolinkami denudacyjnymi, w profilu poprzecznym niekiedy wypełnione są utworami piaszczystymi.

Zupełnie odmiennym charakterem wyróżnia się rzeźba obszarów położonych na zachodzie gminy. Główne jej rysy związane są genetycznie i wiekowo z zespołem form szczelinowych Czerwonego Boru. Wykształcone zostały w czasie arealnego zanikania lodowca. W wyniku tego procesu powstała równina morenowa urozmaicona wzniesieniami. Równinę morenową otaczają ponadto równiny sandrowe i wodnolodowcowe. Dominującymi formami na tym obszarze są piaszczyste wzgórza i pagórki moren, kemów i ozów rozmieszczone chaotycznie, o wysokościach względnych od kilku do kilkudziesięciu metrów oraz obniżeniach różnych kształtów i wielkości pochodzenia wytopiskowego.

Wzgórza morenowe występujące w zachodniej części obszaru gminy są zasadniczym fragmentem moren Czerwonego Boru. Charakteryzują się one znaczną wysokością względną (dochodzącą maksymalnie do 24 metrów) oraz zróżnicowanymi, nieraz dużymi nachyleniami zboczy (przeważnie od 5% do 10%, lokalnie powyżej 15%). Wzgórza morenowe zbudowane są z piasków różnoziarnistych, żwirów i głazów ułożonych bezładnie lub warstwowo.

W rejonie miejscowości Zbrzeźnica i Pstrągi-Gniewoty występują ozy w postaci wzniesień o wysokościach względnych od 5 do 14 m i nachyleniach zboczy od 5% do 10%. Ozy zbudowane są z osadów o charakterze wodnolodowcowym, głównie piasków i żwirów warstwowych, dobrze otoczonych i wysortowanych.

Wzgórza i pagórki kemowe występują głównie w rejonie wsi Zagroby-Zakrzewo, Krajewo-Borowe i Krajewo-Ćwikły, w postaci izolowanych garbów o wysokościach względnych od 4 m do 12 m i przeważnie łagodnie nachylonych zboczach. Zbudowane są głównie z piasków drobno ziarnistych i mułków, wśród których miejscami mogą występować przewarstwienia drobnego żwiru oraz glin pylastych.

Wśród form charakterystycznych dla tego typu rzeźby, należy wyróżnić liczne, płytkie obniżenia wytopiskowe o płaskim, podmokłym dnie. Obniżenia te wypełniane są piaskami pylastymi oraz mułkami wytopiskowymi, na których najczęściej zalegają osady holoceni, głównie namuły oraz miejscami torfy.

W północnej części gminy znajdują się płytkie rozległe obniżenia o szerokości do 3 km, powstałe w wyniku wytopienia bryły martwego lodu. Dno obniżenia jest płaskie, podmokłe, wypełnione utworami holoceni – namułami i torfami. Zbocza jego są łagodne, przechodzące w płaskie powierzchnie tarasów erozyjno-akumulacyjnych, zbudowanych z drobnoziarnistych piasków wodnolodowcowych oraz starszych tarasów akumulacyjnych. Fragmenty tarasów akumulacyjno-erozyjnych występują również wzdłuż doliny rzeki Jabłonki.

Hydrografia

Gmina Zambrów znajduje się na styku zlewni kilku rzek, będącymi dopływami Wisły. Przez gminę przepływa rzeka Gać oraz jej dopływ - rzeka Jabłonka, wraz z zasilającymi ją dopływami: rzeką Dąb, Prątnikiem oraz strumykiem Zambrzycą. Przez południową część gminy przepływa rzeka Brok Mały wraz z dopływami.

Rzeka Gać swoje źródło ma w rozległym obniżeniu wytopiskowym w strefie moren czołowych Czerwonego Boru. Jej koryto jest dość wąskie i wyrównane, o długości ok. 22 km.

Południowa część gminy położona jest w zlewni Bugu, odwadniana jest przez rzekę Mały Brok. Mały Brok to rzeka mająca swe źródło w gminie Wysokie Mazowieckie. Jej koryto dość głęboko wcina się w taras zalewowy, tworzy liczne meandry.

Jabłonka ma charakter nizinny, meandrujący. Jej długość wynosi 43,2 km, a powierzchnia zlewni 431,8 km². Ma źródło w rejonie wsi Tybory (gm. Wysokie Mazowieckie). Zasilana jest poprzez wiosenne roztopy (zasilanie śnieżne), co łączy się z wysokimi stanami wody. W okresie letnim dominuje zasilanie deszczowe, związane z okresem maksymalnych opadów. Rzeka przepływa przez Zambrów (gdzie jej koryto jest uregulowane) oraz przez Wolę Zambrowską. Stanowi dopływ rzeki Gać. Na terenie miasta Zambrów, od strony Woli Zambrowskiej, do Jabłonki wpada strumyk zwany Zambrzycą, zaś rzeka Prątnik uchodzi do niej tuż za szosą Zambrów – Warszawa. Rzeka Dąb stanowi prawy dopływ Jabłonki, jej źródło znajduje się na terenie gminy Wysokie Mazowieckie. Jest rzeką meandrującą, o szerokiej, płaskiej dolinie.

Na terenie gminy znajdują się stawy rybne w miejscowości Poryte-Jabłoń, ich powierzchnia wynosi ok. 120 ha. Mają one istotną rolę w lokalnej retencji wód powierzchniowych. Oprócz tego na obszarze całej gminy występują małe, przydomowe stawy i oczka wodne.

Wody podziemne

Na obszarze gminy Zambrów rozpoznane i ujmowane są głównie wody w utworach czwartorzędowych. Występują one w pięciu poziomach wodonośnych – poziomie wód gruntowych i czterech poziomach międzyglinowych, z czego dwa występują w granicach administracyjnych gminy. Poziom wód gruntowych nie ma znaczenia użytkowego ze względu na ograniczoną izolację oraz znaczną wrażliwość na zanieczyszczenia. Pierwszy poziom wodonośny stanowi główne źródło zaopatrzenia w wodę, znajduje się w okolicach wsi Czerwony Bór, a jego strop leży na głębokości 15–50 m. Zasilany jest poprzez infiltrację z poziomu wód gruntowych lub przesączanie opadów atmosferycznych. Drugi poziom wodonośny eksploatowany jest głównie poprzez studnie, a zasilany poprzez sączenie pionowe przez słabo przepuszczalne utwory rozdzielające warstwy wodonośne. Leży na głębokości ok. 60–100 m. Oba poziomy spełniają kryteria głównego poziomu użytkowego.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę.

Zachodnia część gminy Zambrów znajduje się w granicach trzeciorzędowego zbiornika porowego Subniecka Warszawska (GZWP nr 215), o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 250 tys. m³/d i średniej głębokości ujęcia 160 m. Zbiornik ten nie posiada szczegółowej dokumentacji hydrogeologicznej.

Wody głównych zbiorników wód podziemnych podlegają ochronie prawnej na tych samych zasadach, co wszystkie wody podziemne.

Klimat

Wg podziału W. Okołowicza Polski na regiony klimatyczne, Zambrów położony jest w regionie mazurskim. Klimat panujący w tym regionie kształtowany jest głównie przez oddziaływanie kontynentalizmu wschodniego oraz niewielki wpływ Morza Bałtyckiego. Średnia roczna temperatura powietrza na omawianym terenie jest znacznie niższa w porównaniu do większości terenów Polski i wynosi 6,5°C. Średnia temperatura miesiąca najcieplejszego (lipiec) również nie jest wysoka i wynosi 17,3°C, zaś średnia temperatura miesiąca najchłodniejszego (styczeń) jest bardzo niska i wynosi -6,2°C. Roczna amplituda temperatury wynosi zatem 23,5°C. W ciągu roku notuje się średnio ok. 127 dni przymrozkowych, dni mroźnych notowanych jest ok. 65, a bardzo mroźnych – 36. Okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni w roku.

Lokalne warunki klimatyczne kształtowane są przez rzeźbę terenu, obecność wód powierzchniowych, szatę roślinną i zabudowę.

Gleby

Gmina Zambrów charakteryzuje się przewagą gleb bardzo dobrych i dobrych. Dominują gleby bielicowe lub brunatne o składzie mechanicznym piasków gliniastych mocnych na glinach lub glin całkowitych. Miejscami w profilu glebowym zaznacza się frakcja pyłowa. Są to gleby pszenne dobre lub pszenno-żytnie należące do IIIa-IIIb klasy bonitacyjnej i kompleksów rolniczej przydatności 2 i 4. Największe powierzchnie tych gleb występują w środkowej i wschodniej części gminy (wsie: Wierzbowo-Wieś, Krajewo Białe, Wola Zambrowska, Wiśniewo). Gleby te podlegają bezwzględnej ochronie przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze. Obok najlepszych gleb, głównie w południowej części gminy, występują gleby o nieco gorszych warunkach powietrzno-wodnych, okresowo nadmiernie uwilgotnione, lecz o podobnym składzie mechanicznym jak wyżej. Są to gleby należące do IVa i IVb klasy bonitacji i kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego. Są to głównie gleby bielicowe lub czarne ziemie. Największe zasięgi tych gleb występują na terenie wsi: Tarnowo Goski, Grochy-Łętownica, Nowy Borek, Grochy-Pogorzele, Czartosy i Grzymały. Podlegają one również ochronie przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze. Do gleb wskazywanych do ochrony należą również obszary gleb o średnich warunkach dla intensyfikacji rolnictwa. Są to gleby żytnio-ziemniaczane słabe i zbożowo-pastewne słabe (głównie o typie czarnych ziem). Skład mechaniczny tych gleb to w przewadze piaski gliniaste lekkie na glinach lub piaski gliniaste całkowite. Gleby te są mniej zasobne w składniki pokarmowe i poza częścią gleb zbożowo-pastewnych słabych, są wrażliwe na susze. Największe powierzchnie tych gleb występują na terenie wsi: Łosie Dołęgi, Nowy Borek, Krajewo Borowe i Koziki-Jałbrzyków Stok.

W zachodniej części gminy występują większe kompleksy gleb piaszczystych, suchych, ubogich w składniki pokarmowe. Są to gleby mniej przydatne dla rolnictwa, należące do gleb żytnio-ziemniaczanych słabych z małym udziałem zbożowo-pastewnych słabych. Są to zwykle gleby brunatne lub czarne ziemie (zbożowo-pastewne słabe) o składzie mechanicznym piasków słabo gliniastych na piaskach luźnych. Gleby te należą do V klasy bonitacyjnej, posiadają najlepsze właściwości w grupie gleb niechronionych.

Najślabsze gleby występują w zachodniej części gminy, w pobliżu lasów. Największe powierzchnie występują na terenie wsi: Krajewo Ćwikły, Bacze Mokre, Tabędz, Zbrzeźnica. Są to gleby żytnio-łubinowe, należące do VI klasy bonitacyjnej. Trwałe użytki zielone zajmują około 15% całej powierzchni gminy. Występują głównie w dolinach rzek: Mały Brok, Jabłonka, Gać, Prątnik oraz w lokalnych zagłębieniach terenu. Największe ich powierzchnie występują na obszarach wsi: Poryte-Jabłoń, Śledzie, Koziki-Jałbrzyków Stok i Łady Borowe. W większości są to użytki średniej wartości (łąki i pastwiska III i IV klasy) o dość korzystnych warunkach dla produkcji rolnej. Na niewielkiej powierzchni, na terenie wsi Poryte-Jabłoń występują użytki zielone bardzo dobre i dobre, łąki i pastwiska II klasy. Użytki zielone słabe (V i VI klasy) występują na glebach zbyt suchych lub zbyt wilgotnych.

Szata roślinna i fauna

Gmina Zambrów charakteryzuje się dużym udziałem gruntów rolnych – roślinność segetalna jest dominującym elementem szaty roślinnej wschodniej części gminy (pola uprawne, łąki i pastwiska).

Użytki zielone, w tym łąki oraz pastwiska, stanowią ok. 22% powierzchni gminy. Dominują zbiorowiska świeżych łąk kośnych, wykorzystywanych częściowo jako pastwiska. W północnej części gminy występują siedliska łąkowe i szuwarowe, zaś na południu zbiorowiska bagienne.

Lasy stanowią ok. 43,2% powierzchni terenu gminy². Tworzą dość duże kompleksy, zlokalizowane na całym obszarze administracyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem północnej i zachodniej oraz wschodniej części gminy (rejon Czerwonego Boru oraz wsi: Grabówka, Krajewo Borowe, Stary Laskowiec, Wierzbowo i Zbrzeźnica). Północną i zachodnią część gminy porastają głównie bory sosnowe, stanowiące 75% kompleksów leśnych. Dominują siedliska boru świeżego i boru mieszanego świeżego, ale obecne są również siedliska lasu mieszanego, czy enklawy wilgotnych siedlisk, borów bagiennych i olsów. W zależności od żyzności siedliska główną domieszką do sosny jest brzoza (gleby piaszczyste) lub olcha (siedliska wilgotne), ale obserwuje się również duży udział świerka zwyczajnego. Lasy leżące w południowo-wschodniej części gminy tworzone są głównie przez lasy sosnowo - dębowe, olsza i brzoza stanowią domieszki. W dolinach rzek i w sąsiedztwie użytków zielonych występują niewielkie powierzchniowo siedliska olsu.

Na obszarze gminy Zambrów różnorodność gatunkowa zwierząt związana jest z siedliskami leśnymi oraz w mniejszym stopniu z siedliskami dolinowych łąk (łągów). Obszarami skupiającymi największą liczbę zwierząt są duże kompleksy leśne: rejon Czerwonego Boru oraz w sąsiedztwie wsi: Krajewo Borowe, Grabówka, Stary Laskowiec, Wierzbowo i na północ od wsi Zbrzeźnica. We wszystkich tych kompleksach, oprócz licznych ptaków, drobnych ssaków (wiewiórka, jeż) i nieco większych, jak bóbr, borsuk, lis i jenot, występuje dość licznie jeleni europejski, sarna, dzik. Wśród ptaków nieobjętych ochroną gatunkową występuje czapla siwa, kaczka krzyżówka, słonka. Grunty rolne przeważające we wschodniej części gminy stanowią miejsce występowania przede wszystkim pospolitych zwierząt typowo polnych. Ponadto mogą występować gatunki ptaków migrujących.

Formy ochrony przyrody

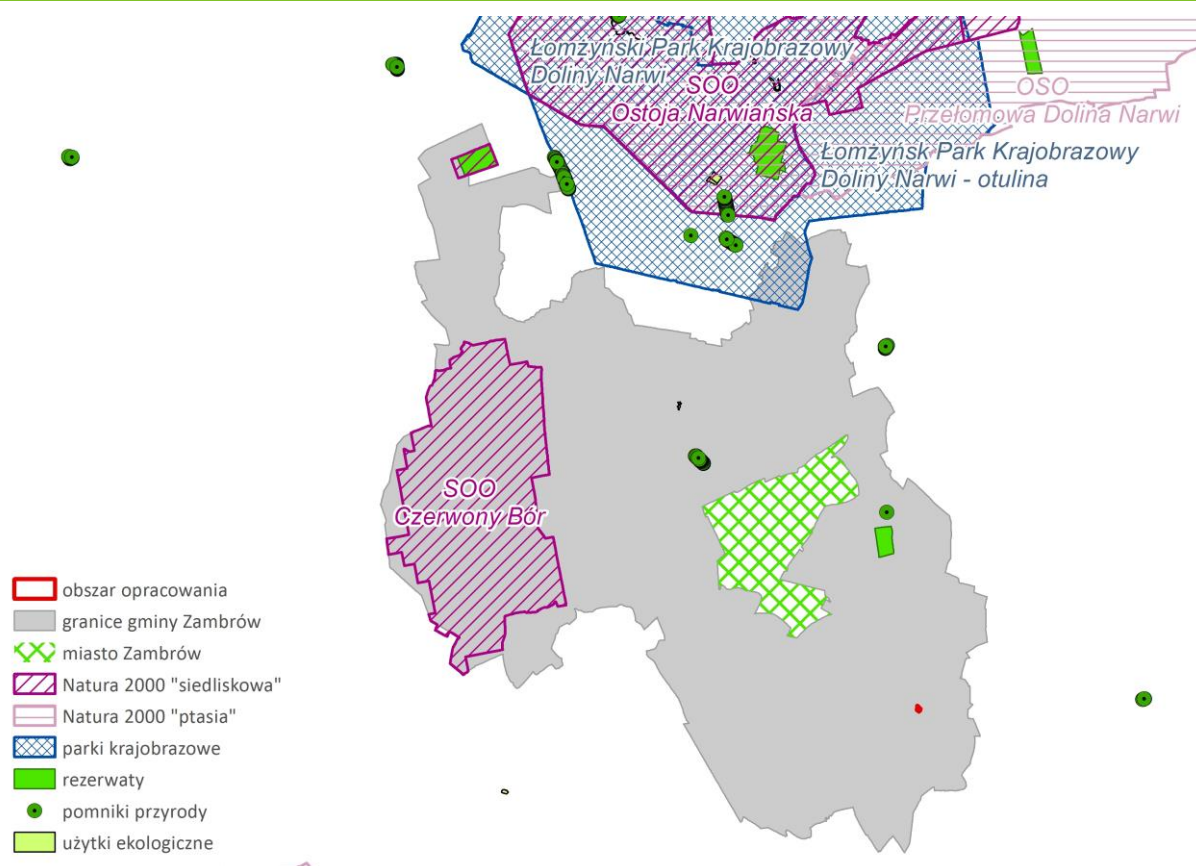
W granicach gminy Zambrów wyróżnia się następujące formy ochrony przyrody:

- obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk Czerwony Bór (PLH200018);
- 2 rezerваты przyrody – Dębowe Góry, Grabówka;
- pomniki przyrody – jednoobiektyw – drzewo (dąb szypułkowy *Quercus robur*) oraz wieloobiektyw – grupa drzew (Aleja Lipowa *Tilia cordata*);
- 1 użytek ekologiczny.

Obszar opracowania położony jest poza ww. obszarami i obiektami chronionymi.

² GUS, 2021 r.

Rysunek 5. Położenie obszaru opracowania oraz gminy Zambrów względem obszarów chronionych
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ)

Powiązania ekologiczne

Sieć ogólnopolska korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000

W ramach koncepcji korytarzy ekologicznych łączących sieć obszarów Natura 2000, opracowanej przez zespół Polskiej Akademii Nauk pod przewodnictwem Jędrzejewskiego, wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze ekologiczne łączące je w ekologiczną całość. Korytarze wskazano przy uwzględnieniu łączności pomiędzy różnymi elementami siedliska przyrodniczego, a także dróg migracji zwierząt – posłużono się dostępnymi danymi o przemieszczaniu się dużych ssaków kopytnych (sarna, jeleń, dzik, łoś) i drapieżnych (niedźwiedź, wilk, ryś). Wyróżniono 7 korytarzy głównych, z czego na terenie gminy Zambrów występują obszary znajdujące się w zasięgu:

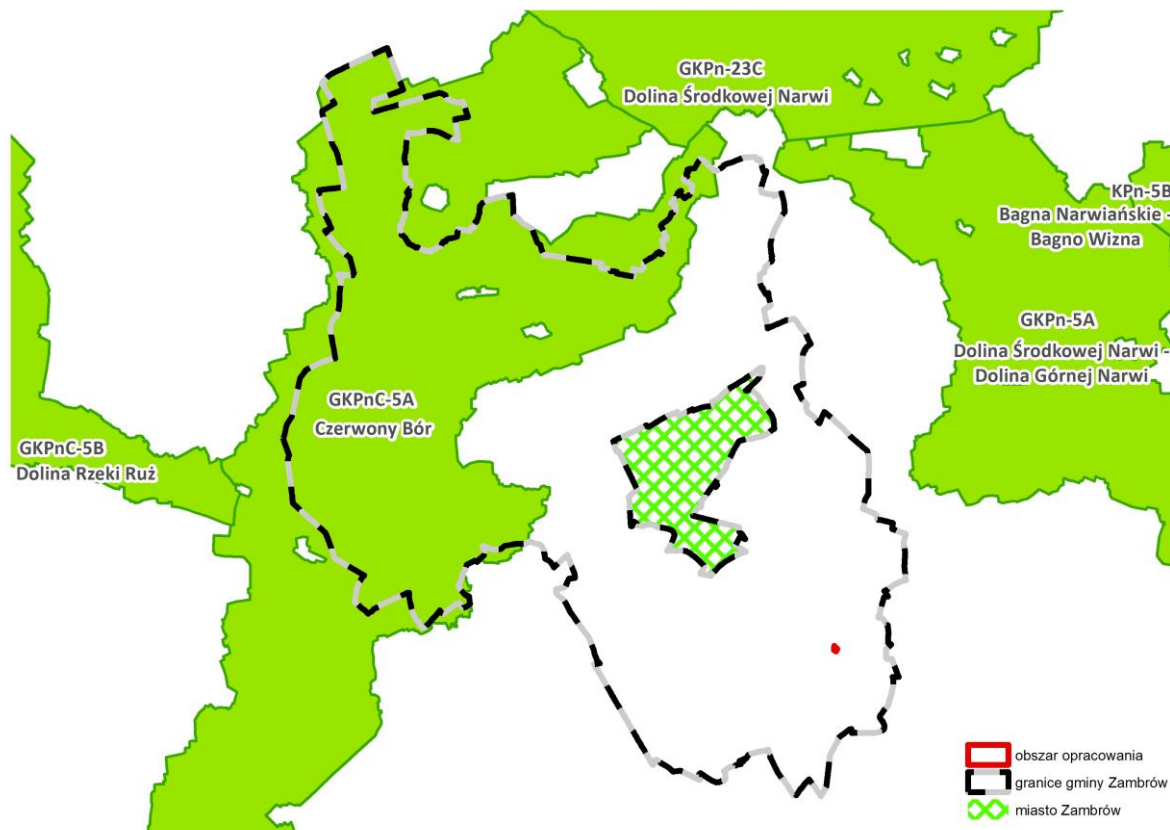
- Korytarza Północno-Centralnego (KPnC).

Główny (G) Korytarz Północno-Centralny (KPnC) rozpoczyna się w Puszczy Białowieskiej, przechodzi przez Lasy Mielnickie, dolinę Bugu, Puszcę Białą, gdzie rozdziela się na dwa główne odgańlenia – jedno prowadzi do Lasów Włocławskich poprzez Puszcę Kurpiowską i Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy, a drugie dochodzi do Lasów Włocławskich poprzez Puszcę Kampinoską i dolinę Wisły, skąd przez Puszcę Bydgoską, Lasy Sarbskie, Puszcę Notecką i Lasy Lubuskie dochodzi do Parku Narodowego Ujście Warty.

Obszar opracowania położony jest poza ogólnopolską siecią korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000.

Rysunek 6. Sieć korytarzy ekologicznych na terenie gminy Zambrów

(źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011)

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

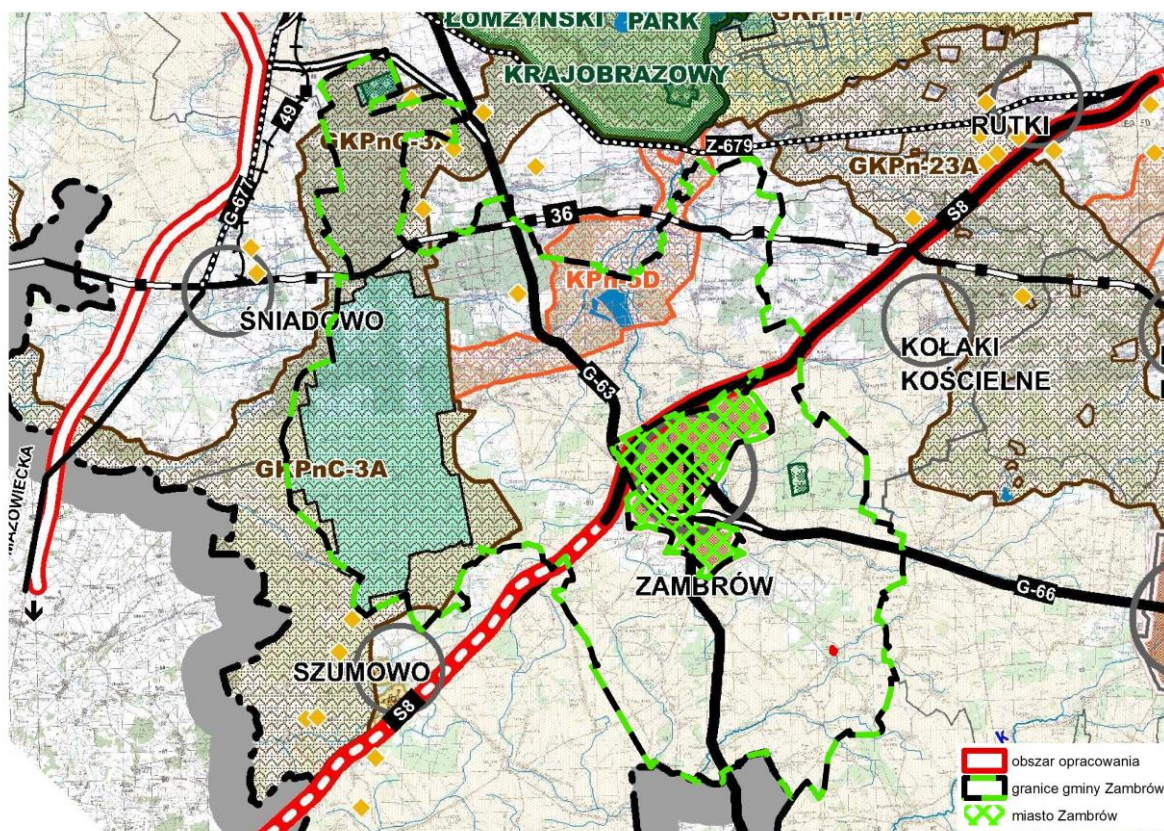
Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego przez gminę Zambrów przebiegają dwa korytarze ekologiczne:

- korytarz główny – Przełomowa Dolina Narwi – Puszcza Biała (GKPn-3A);
- korytarz uzupełniający – Dolina Rzeki Gać (KPN-5D).

Obszar opracowania położony jest poza ww. korytarzami.

Rysunek 7. Sieć korytarzy ekologicznych na terenie gminy Zambrów wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

(źródło: załącznik do Uchwały Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. z późn. zm.)

4.2 Wykaz obszarów udokumentowanych złóż kopalin

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego w gminie Zambrów występuje jedenaście udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych (piaski, piaski i żwiry) oraz jedno złożo piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej. Spośród 12 złóż jedynie dla trzech wyznaczono obszary i tereny górnicze.

Tabela 1. Wykaz obszarów udokumentowanych złóż kopalin w gminie Zambrów

(źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2021 r., PIG 2022)

lp.	nazwa złoża	pole złoża	kopalina	stan zagospodarowania złoża	zasoby [tys. t]		teren górniczy	obszar górniczy
					geologiczne bilansowe	przemysłowe		
1	Czerwony Bór	część zachodnia część wschodnia	piaski i żwiry	Z	13	-	-	-
2	Czerwony Bór I	-	piaski i żwiry	E	84	-	+	+
3	Czerwony Bór II	-	piaski	R	2 673	2 673	+	+
4	Podgórze	-	piaski kwarcowe	P	8 652	-	-	-
5	Sędziwuje I	-	piaski i żwiry	R	62	-	-	-
6	Sędziwuje II	-	piaski i żwiry	R	81	-	-	-
7	Sędziwuje III	-	piaski i żwiry	R	173	-	-	-
8	Stare Duchny	-	piaski	R	1 815	-	-	-
9	Zbrzeźnica	-	piaski	Z	280	-	-	-

lp.	nazwa złoża	pole złoża	kopalina	stan zagospodarowania złoża	zasoby [tys. t]		teren górniczy	obszar górniczy
					geologiczne bilansowe	przemysłowe		
10	Zbrzeźnica I	-	piaski	Z	176	-	-	-
11	Zbrzeźnica II	-	piaski	R	594	-	-	-
12	Zbrzeźnica II/1	-	piaski	E	419	-	+	+

oznaczenia: E – złożo eksploatowane; P – złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie; R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo; Z – złożo, z którego wydobycie zostało zaniechane.

4.3 Pozostałe złoża

Zgodnie z Mapą Geośrodowiskową Polski, na terenie gminy Zambrów wyznaczono również obszar perspektywicznego występowania złóż piasku. Obszar ten znajduje się w północnej części miejscowości Czerwony Bór. Ponadto gmina Zambrów została wskazana jako obszar poszukiwań kruszyw naturalnych – piaski i żwiry.

4.4 Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Obszar opracowania, o powierzchni ok. 1,42 ha, położony jest w południowo-wschodniej części gminy Zambrów, w obrębie ewidencyjnym Stary Skarżyn. Jest to teren całkowicie antropogenicznie przekształcony, znajduje się na nim składowisko zboża. Teren należy do zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Po wschodniej stronie przedmiotowego terenu przepływa rzeka Brok Mały. W najbliższym sąsiedztwie przedmiotowego terenu znajduje się zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa, tereny rolnicze oraz lasy własności prywatnej.

Pod względem geomorfologicznym jest to płaski teren położony w obrębie równiny wodnolodowcowej zbudowanej z piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz piasków humusowych i namułów den dolinnych oraz zagłębień okresowo przepływowych.

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego na przeważającej części terenu wynosi od 2 do 5 m p.p.t., natomiast w południowej części od 1 do 2 m p.p.t.

Teren położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

Na przedmiotowym terenie występują gleby IV - VI klasy bonitacyjnej. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2409) nie podlegają one ochronie przed zmianą przeznaczenia.

W granicach obszaru opracowania nie występują osuwiska ani obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Nie występują też udokumentowane złoża kopalin ani prognostyczne i perspektywiczne obszary występowania złóż.

W granicach obszaru opracowania nie występują obszary ani obiekty chronione na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Obszar opracowania położony jest poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi w ramach koncepcji korytarzy ekologicznych łączących sieć obszarów Natura 2000, opracowanej przez zespół Polskiej Akademii Nauk pod przewodnictwem Jędrzejewskiego, a także poza korytarzami ekologicznymi wskazanymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego.

Teren nie jest wyposażony kompleksowo w infrastrukturę techniczną (brak sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej oraz elektroenergetycznej). Zabudowa w najbliższym sąsiedztwie wyposażona jest tylko w sieć wodociągową oraz elektroenergetyczną.

Rysunek 8. Obszar opracowania

(źródło: opracowanie własne na podstawie ortofotomapy)

4.5 Jakość środowiska

Powietrze atmosferyczne

Jakość powietrza atmosferycznego, ilość i rodzaj emitowanych do niego zanieczyszczeń, wpływa na stan wszystkich komponentów środowiska, które bezpośrednio decydują o warunkach życia ludzi, zwierząt oraz roślin. Zanieczyszczenia pochodzą z wielu źródeł, wyróżnia się różne kategorie źródeł emisji: punktowe, liniowe oraz powierzchniowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa podlaskiego wydzielone zostały 2 strefy, obszar objęty opracowaniem zalicza się do strefy podlaskiej.

Tabela 2. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia

(źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim – raport wojewódzki za rok 2021. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku Departamentu Monitoringu Środowiska GIOŚ, 2022)

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń										
	NO ₂ ³	SO ₂	CO	PM10	PM2,5	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	C	A/C1	C	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	- ⁴	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;

klasa C1 – stężenia PM2,5 przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II;

klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Ocena jakości powietrza za 2021 rok w strefie podlaskiej, w tym na terenie gminy Zambrów, wykazała przekroczenia:

- dopuszczalnego poziomu dla fazy II stężenia pyłu PM2,5 wg kryterium ochrony zdrowia ludzi;
- dopuszczalnego poziomu dla średniego stężenia dobowego pyłu zawieszonego PM10 wg kryterium ochrony zdrowia ludzi;
- docelowego poziomu dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 wg kryterium ochrony zdrowia ludzi;
- dopuszczalnych poziomów długoterminowych stężeń ozonu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin.

Przekroczenia w zakresie pyłów zawieszonych związane są z emisją pochodzącą głównie z indywidualnych źródeł niskiej emisji, w okresie grzewczym.

Za przyczynę występowania wysokich stężeń 8-godzinnych ozonu, przekraczających poziom 120 µg/m³, oprócz napływów z południowej i południowo-zachodniej Europy uznaje się: przemiany fotochemiczne prekursorów ozonu pod wpływem promieniowania UVB, niekorzystne warunki meteorologiczne, a także naturalne źródła emisji prekursorów ozonu.

Wody powierzchniowe

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMŚ wynika z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Badania prowadzone przez GIOŚ mają na celu przede wszystkim dostarczenie wiedzy o stanie ekologicznym (lub potencjalnie ekologicznym) i stanie chemicznym rzek w województwie, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi.

Obszar gminy Zambrów położony jest w granicach dziewięciu jednolitych części wód powierzchniowych:

- Gać od źródeł do Jabłonki bez Jabłonki PLRW200017263419;
- Jabłonka PLRW200017263429;
- Leśnica PLRW200017263449;
- Dopytyw spod Wygody PLRW20001726346;

³ dla roślin NO_x

⁴ nie przeprowadzono klasyfikacji

- Łomżyczka PLRW20001726369;
- Ruż od źródeł do dopływu spod Dąbek PLRW2000172651654;
- Brok Mały PLRW2000172667669;
- Narew od Biebrzy do Pisy PLRW20002126399;
- Gać od Jabłonki do ujścia PLRW20002426349.

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego opiera się na elementach biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych oraz substancjach szczególnie szkodliwych z grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych. Wody mają bardzo dobry lub dobry stan/potencjał ekologiczny, jeżeli badane elementy nie przekraczają wartości granicznych właściwych dla stanu dobrego wód (II klasa). W pozostałych przypadkach, w zależności od wyników określa się wody o stanie/potencjale umiarkowanym, słabym lub złym. Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych określa się jako wypadkową wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i wyników klasyfikacji stanu chemicznego JCWP. Stan wód jest dobry, jeśli zarówno stan ekologiczny jest co najmniej dobry i stan chemiczny jest dobry. Jeśli choć jeden warunek jest niespełniony wówczas ocenia się jako zły.

Obszar opracowania położony jest są w granicach JCWP Brok Mały (PLRW2000172667669).

JCWP Brok Mały nie jest objęta monitoringiem wód powierzchniowych prowadzonym przez GIOŚ. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016 r.* stan ww. JCWP jest zły oraz istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny).

Jakość wód podziemnych

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi. Zostały one wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Gmina Zambrów położona jest w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych: PLGW200055 oraz PLGW200051.

Obszar opracowania położony jest w granicach JCWPd PLGW200055.

W 2019 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1289 punktach pomiarowych. Na terenie gminy Zambrów nie były prowadzone badania jakości wody, najbliższe punkty pomiarowe znajdują się w mieście Zambrów oraz gminach sąsiednich – Andrzejewo, Wysokie Mazowieckie.

Tabela 3. Charakterystyka punktów pomiarowych monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych oraz klasyfikacja wód w punktach pomiarowych w 2019 r.

(źródło: GIOŚ)

powiat/gmina	miejscowość (numer punktu pomiarowego)	JCWPd	zwierciadło wody	klasa jakości w punkcie
wysokomazowiecki/Wysokie Mazowieckie	Wysokie Mazowieckie (2091)	55	napięte	II
ostrowski/Andrzejewo	Stara Rusołęka (1484)	55	napięte	III

gdzie:

- II klasa – wody dobrej jakości,
- III klasa – wody zadowalającej jakości.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016 r.* stan, zarówno ilościowy jak i chemiczny, JCWPd nr 55 jest dobry oraz nie istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych.

4.6 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Osuwiska

Zgodnie z definicją Kleczkowskiego osuwisko jest to powtarzająca się skłonność do osuwania się wywołwana warunkami zewnętrznymi lub przyczynami wewnętrznymi. Są to procesy spływania, speływania, osuwania się oraz obrywania i osuwania skał.

System Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) jest projektem, którego celem jest rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie w skali 1 : 10 000 wszystkich osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. Dla województwa podlaskiego wykonano mapy przeglądowe – ogólne i wstępne dane informujące o możliwej predyspozycji obszarów (wynikającej głównie z budowy geologicznej i morfologii) do rozwoju ruchów masowych, niepotwierdzone zwiadem terenowym, dlatego nie można ich wykorzystywać przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego - niemniej wskazują tereny potencjalnie wrażliwe. Na terenie gminy Zambrów wskazano obszary predysponowane do występowania ruchów masowych. Znajdują się one w części północno-zachodniej (w związku z rzeźbą terenu – są to najwyższe wzniesienia na terenie gminy) oraz w części południowo-zachodniej, w okolicy Szumowa (miejscowość zlokalizowana poza granicami gminy Zambrów). Na obszarze gminy Zambrów nie występują udokumentowane osuwiska.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie gminy Zambrów nie wskazano obszarów szczególnego zagrożenia powodzią ani obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2625).

Niska emisja

Obok zanieczyszczeń pochodzących z komunikacji, najistotniejszym źródłem zanieczyszczenia powietrza w gminie Zambrów jest emisja szkodliwych substancji, takich jak CO, SO₂, NO_x, pyły, zanieczyszczenia organiczne w tym WWA, dioksyny, furany, przez lokalne punkty ogrzewnictwa, szczególnie indywidualne. Podwyższona zawartość zanieczyszczeń wynika przede wszystkim z niskiej sprawności urządzeń oraz niskiej jakości wykorzystywanego paliwa (m.in. węgla o dużej zawartości siarki, popiołu, niskokalorycznego węgla oraz odpadów z gospodarstw domowych). Rozproszenie źródeł (gospodarstw domowych oraz zakładów usługowych) na terenie gminy utrudnia ewidencjonowanie „niskiej emisji”. Jej nasilenie notuje się w okresie zimowym, kiedy wzrasta produkcja energii cieplnej.

Na terenie gminy brak jest centralnego systemu ciepłowniczego mogącego zaopatrywać mieszkańców w ciepło. Według danych GUS z 2021 r., z sieci gazowej korzysta zaledwie 1,1% mieszkańców.

Gospodarka ściekowa

Zagrożeniem dla lokalnych wód powierzchniowych jest niewielki procent gospodarstw objętych siecią kanalizacyjną. Obecnie sieć kanalizacyjna na terenie gminy Zambrów mierzy ok. 24,4 km, korzysta z niej 16,4% mieszkańców⁵. Na terenie gminy zlokalizowane są mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków. Znajdują się one:

- w Czerwonym Borze (oczyszczalnia należąca do Podlaskiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „BIELIK”);
- w miejscowości Poryte-Jabłoń (obsługiwana przez Wodociągi Wiejskie Sp. z o.o.);
- w Osowcu oraz we wsi Zakrzewo Stare (przy Szkołach Podstawowych);
- w Długoborzu (przy Specjalistycznym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym).

Ponadto na terenie miasta Zambrów funkcjonuje miejska oczyszczalnia ścieków (oddana do użytku w 1994 roku) oraz zmodernizowana oczyszczalnia Spółdzielni Mleczarskiej Mlekoop. Wszystkie powyższe

⁵ GUS, 2021 r.

instalacje posiadają ważne pozwolenia zintegrowane lub wodno-prawne, dla większości z nich odbiornikiem jest rzeka Jabłonka. Pozostałe obiekty użyteczności publicznej oraz mieszkańcy, nieobjęci siecią kanalizacyjną, korzystają z bezodpływowych zbiorników (tzw. szamb), które są narażone na nieszczelności. Zgodnie z danymi GUS w 2021 r. ilość zbiorników bezodpływowych wynosiła 958, natomiast przydomowych oczyszczalni ścieków 724 sztuk.

Obszar opracowania nie jest wyposażony zarówno w sieć wodociągową jak i w sieć kanalizacji sanitarnej. Zabudowa w najbliższym sąsiedztwie wyposażona jest tylko w sieć wodociągową.

4.7 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń planu

W przypadku braku realizacji ustaleń planu przewiduje się utrzymanie stanu istniejącego. Dla obszaru opracowania obecnie nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, powstanie ewentualnych nowych budynków musiałyby być poprzedzone wydaniem decyzji o warunkach zabudowy.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Projekt planu dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie ustalenia planu nie stoją w sprzeczności z realizacją celów, dotyczących głównie:

- działań na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej – *Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej* wpisująca się w priorytety planowanych działań w obszarze ochrony środowiska w skali Unii Europejskiej;
- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymania norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrony powietrza – ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- utrzymania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz odpowiednie rozporządzenia do niej.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie planu, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

Realizacja nowej zabudowy wiąże się przede wszystkim z zajęciem terenu i zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, z produkcją ścieków, odpadów, emisją hałasu i niską emisją. Nie są to oddziaływania znaczące, powodujące przekroczenia norm w środowisku ani tym bardziej nowe w tym rejonie. W planie przyjęto prawidłowe ustalenia dotyczące powyższych kwestii i realizacja zabudowy zgodnie z planem i zgodnie z przepisami odrębnymi nie będzie stanowiła istotnego negatywnego oddziaływania.

6.1 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

Dopuszczalne poziomy hałasu są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

W projekcie planu nie nałożono obowiązku zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu, z uwagi na to, że podstawowym przeznaczeniem wyznaczonego terenu 1 UH-UL-P są obiekty usługowe lub produkcyjne. Plan dopuszcza również drogi wewnętrzne, parkingi oraz urządzenia infrastruktury technicznej. Realizacja na tym terenie ww. zabudowy może przyczynić się do zwiększenia emisji hałasu, którego źródłem mogą być różnego rodzaju instalacje i maszyny wspomagające procesy technologiczne, urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne oraz samochody obsługujące te obiekty, jednakże oddziaływanie akustyczne musi zawierać się w normach dopuszczalnych prawem.

Nie przewiduje się, aby nowopowstała zabudowa była źródłem nadmiernie uciążliwego hałasu, przekraczającego dopuszczalne poziomy dla terenów zabudowy mieszkaniowej znajdującej się w najbliższym sąsiedztwie. Projekt planu wskazuje na *obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki budowlanej oraz zakaz przekraczania ustalonych przepisami odrębnymi standardów i norm jakości środowiska, w tym dla takich komponentów środowiska jak powierzchnia ziemi, środowisko gruntowo-wodne, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, szata roślinna, krajobraz.*

Projekt planu ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. W związku z powyższym w granicach obszaru opracowania mogą powstać przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które powinny mieć przeprowadzoną procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia (można odstąpić od procedury OOS, jeśli odpowiedni organ uzna na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, że nie będzie ono znacząco oddziaływać na środowisko). W raporcie wykonanym na potrzeby procedury ocenia się wielkość i zasięg oddziaływania na klimat akustyczny, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania zapobiegające.

W stosunku do dopuszczonych w planie wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 500 kW – ogniwa fotowoltaiczne należy stwierdzić, że

produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii pozyskiwania jej z energii słońca nie powoduje emisji hałasu.

Oddziaływanie na powietrze

Realizacja nowej zabudowy produkcyjno-usługowej nie przyczyni się do znaczącego zwiększenia emisji zanieczyszczeń, gdyż podlega ona rygorystycznym normom prawnym dotyczącym dopuszczalnych poziomów emisji zanieczyszczeń. Zakłady produkcyjne muszą być zaopatrzone w odpowiednie środki minimalizujące emisje zanieczyszczeń do dopuszczalnych poziomów. Modelowanie emisji zanieczyszczeń odbywa się na poziomie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnego przedsięwzięcia, bierze się wówczas pod uwagę odległość od zabudowy mieszkaniowej oraz oddziaływanie już istniejących obiektów oraz infrastruktury drogowej (oddziaływanie skumulowane).

Plan dopuszcza w terenie 1UH-UL-P m.in. wolnostojące urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 500 kW – ogniwa fotowoltaiczne. Z punktu ochrony powietrza atmosferycznego ocenia się za korzystne dopuszczenie lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych. Realizacja ustaleń projektu dokumentu w zakresie realizacji instalacji fotowoltaicznych nie będzie mieć wpływu na wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Negatywne oddziaływanie na stan zanieczyszczenia powietrza, w przypadku realizacji urządzeń OZE, będzie wynikać jedynie z transportu materiałów oraz elementów konstrukcyjnych, który będzie miał charakter niezorganizowany.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne lub elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz. Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są: stacje radiowe i telewizyjne, elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej, urządzenia radiolokacyjne oraz radionawigacyjne. Dopuszczalny poziom pola elektrycznego w zależności od funkcji obszaru określa szczegółowo rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448).

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną plan ustala m.in. zasilanie w energię elektryczną w oparciu o stacje oraz linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia. Zachowując zgodność z przepisami prawa nie przewiduje się negatywnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie ludzi.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz.U. z 2016 r., poz. 138).

W obszarze objętym opracowaniem jak i w najbliższym sąsiedztwie brak jest zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w myśl ustawy Prawo ochrony środowiska. W ustaleniach planu zakazano lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

6.2 Oddziaływanie na wodę

Tereny zurbanizowane mogą oddziaływać na wody podziemne i powierzchniowe poprzez produkcję ścieków, które w terenach nieobjętych kanalizacją sanitarną łatwo przedostają się do wód podziemnych i powierzchniowych, oraz poprzez zaburzenie naturalnego krążenia wód, kiedy wody opadowe i roztopowe, zamiast wnikać w grunt, są zbierane z powierzchni nieprzepuszczalnych (dachów, placów, ulic) i odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub oczyszczalni. Z kolei nieoczyszczone wody z dróg i placów bezpośrednio odprowadzone do gruntu mogą również stanowić zagrożenie zanieczyszczeniem.

W zakresie zaopatrzenia w wodę w planie ustala się:

- a) zasilanie w wodę z indywidualnych ujęć wody dla celów technologicznych, produkcyjnych i bytowych,
- b) budowę sieci wodociągowej o średnicy nie mniejszej niż 90 mm, z zastrzeżeniem lit. c,
- c) przy realizacji nowych sieci wodociągowych nakaz realizacji hydrantów przeciwpożarowych na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Obszar opracowania nie jest objęty systemem kanalizacji sanitarnej. Zgodnie z planem wskazuje się na:

- a) odprowadzanie ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie przepisów odrębnych,
- b) dopuszczenie odprowadzanie ścieków do indywidualnej – zakładowej oczyszczalni ścieków, a dalej po ich oczyszczeniu odprowadzenie ich do ziemi lub do cieków wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa wodnego.

Ścieki z terenów obiektów produkcyjno-usługowych powstałe w związku z prowadzoną przez obiekty działalnością, kwalifikowane są jako ścieki przemysłowe. Odprowadzanie ścieków przemysłowych jest regulowane przez przepisy odrębne – ich wytwarzanie wymaga pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, jeżeli będą one odprowadzane do środowiska.

W zakresie wód opadowych i roztopowych plan ustala:

- a) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów zabudowy i dróg poprzez spływ powierzchniowy i urządzenia infiltracyjne, w tym: rowy infiltracyjne, zbiorniki retencyjno-infiltracyjne, zbiorniki retencyjno-odparowujące, studnie chłonne, po uprzednim oczyszczeniu, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa wodnego, z zastrzeżeniem lit. b,
- b) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych bezpośrednio do ziemi na danej działce budowlanej lub po uprzednim oczyszczeniu do cieków wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa wodnego,
- c) dopuszczenie budowy sieci kanalizacji deszczowej o średnicy nie mniejszej niż 200 mm.
- d) dopuszczenie podczyszczania wód opadowych i roztopowych ujętych w szczelne, otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne pochodzące z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Powyższe rozwiązania są prawidłowe. Nie wpłyną na możliwość osiągnięcia celów ustalonych dla jednolitych części wód.

6.3 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu dochodzić będzie przede wszystkim podczas prowadzenia wszelkich robót budowlanych. Przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych dochodzi do przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi poprzez wykonywanie wykopów pod fundamenty nowych budynków. Opisywane oddziaływania będą nieznaczne, o charakterze bezpośrednim, długoterminowym i stałym. Wystąpią również krótkoterminowe i chwilowe oddziaływania, związane z etapem prowadzenia robót budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Do zanieczyszczenia gleb substancjami chemicznymi może dochodzić w wyniku punktowych emisji z dużych zakładów przemysłowych lub też w formie liniowej – wzdłuż intensywnie uczęszczanych szlaków komunikacyjnych. Realizacja inwestycji na obszarze opracowania będzie poprzedzona modelowaniem emisji zanieczyszczeń na etapie uzyskiwania stosownych pozwoleń i decyzji przez inwestora oraz będzie dotyczyła konkretnych inwestycji. Przy zastosowaniu odpowiednich środków minimalizujących nie przewiduje się, by doszło do skażenia gleb.

6.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie przewiduje się więc oddziaływań na zasoby geologiczne.

Obszar opracowania położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

6.5 Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu przewiduje się na obszarze opracowania powstanie obiektów produkcyjno-usługowych. Ze względu na istniejącą zabudowę usługową bezpośrednio obok przedmiotowego terenu, nie przewiduje się powstania obiektów dysharmonijnych, niewpisujących się w lokalny krajobraz.

6.6 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczną można rozumieć jako stopień zachowania naturalnie występujących gatunków oraz zbiorowisk, a także ras zwierząt i form roślin. Różnorodność biologiczna występuje, zatem na trzech poziomach organizacji przyrody: ekosystemowym, gatunkowym, genetycznym.

Realizacja ustaleń planu będzie skutkowała lokalizacją nowej zabudowy. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia terenów biologicznie czynnych, na których w naturalny sposób może zachodzić proces infiltracji wód opadowych. Dla terenu 1UH-UL-P plan wprowadza obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej – minimum 10% powierzchni działki budowlanej.

Ze względu na fakt, że obszar opracowania stanowi teren całkowicie antropogenicznie przekształcony, (znajduje się na nim składowisko zboża) nie stanowi on istotnego miejsca bytowania oraz żerowania dla zwierząt.

Nie występują tutaj gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, wymienione w:

- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2380);
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1409);
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r., poz. 1408).

Brak także gatunków zagrożonych wyginięciem (znajdujących się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkich.

W graniach planu dopuszczona jest m.in. lokalizacja wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 500 kW - ogniwa fotowoltaiczne. Oddziaływanie w fazie realizacji związane jest przede wszystkim ze wzrostem emisji zanieczyszczeń do środowiska w postaci pyłów oraz hałasu oraz w wyniku prowadzenia robót i pracą sprzętu budowlanego, a także niewielkimi ilościami odpadów. Są to działania krótkotrwałe, o niskim natężeniu i ustąpią po zakończeniu prac. W fazie eksploatacji elektrownia fotowoltaiczna nie będzie źródłem hałasu i zanieczyszczeń emitowanych do środowiska, może jednak odstraszać ptaki przez duże odbijające światło powierzchni.

6.7 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Brak oddziaływań. Na obszarze objętym projektem planu nie występują obiekty ochrony konserwatorskiej wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków, brak także stanowisk archeologicznych. Tereny te nie są również objęte strefą ochrony archeologicznej. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na zabytki, dziedzictwo kulturowe oraz dobra kultury współczesnej.

6.8 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Brak oddziaływań. Na obszarze opracowania ani w najbliższym sąsiedztwie nie występują obszary oraz obiekty chronione na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

6.9 Oddziaływanie na klimat i adaptacja do zmian klimatu

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru. Wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza. W wyniku zmiany użytkowania terenu w stosunku do stanu istniejącego przewiduje się lokalne, pośrednie oddziaływanie na mikroklimat.

Globalne działania w obszarze planu mogą mieć znaczenie poprzez realizację polityki niskoemisyjnej. Dla potrzeb ograniczenia niskiej emisji dla gminy sporządzono *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zambrów*. Plan określa szczegółowe cele ograniczenia niskiej emisji w gminie oraz działania, zadania i środki zaradcze zaplanowane na cały okres objęty planem.

Ustalenia projektu planu w zakresie zaopatrzenia w ciepło, gaz, energię elektryczną w większości są spójne z planem gospodarki niskoemisyjnej. Ważne są przede wszystkim ustalenia dotyczące OZE – w planie dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię i ciepło z odnawialnych źródeł energii (zakaz lokalizacji turbin wiatrowych i biogazowni).

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzenia działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Problematyka zmian klimatu w dokumentach realizowanych na szczeblu krajowym została zawarta w opracowaniu *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Jako cel główny wskazano zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmiany klimatu. Ocena działań adaptacyjnych przestrzeni, gospodarki i środowiska do możliwych zmian klimatycznych jest utrudniona, ponieważ projekt planu dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy, miasta. Ogólnie plan uwzględnia cele adaptacyjne poprzez:

- zasilanie w energię elektryczną w oparciu o stacje oraz linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia;
- zasilanie w wodę z indywidualnych ujęć wody lub z sieci wodociągowej;
- odprowadzanie ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie przepisów odrębnych;
- możliwość wykorzystania OZE – dopuszcza się pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych.

7 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w planie zostały rozwiązane w sposób prawidłowy. Plan dotyczy pojedynczych zagadnień, które nie będą w istotny negatywny sposób oddziaływały na środowisko. Projekt planu ustala następujące ważne z punktu widzenia ochrony środowiska, ochrony przyrody i ochrony krajobrazu zasady zagospodarowania terenu będącego przedmiotem opracowania:

- w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu:
 - kształtowanie charakteru zabudowy na obszarze objętym planem poprzez ustalone w planie parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu;
 - obowiązek sytuowania budynków z zachowaniem ustalonych w planie obowiązujących

- i nieprzekraczalnych linii zabudowy;
- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy na terenie usług handlu lub usług rzemieślniczych lub produkcji (UH-UL-P):
 - a) udział powierzchni biologicznie czynnej: minimum 10% powierzchni działki budowlanej,
 - b) wskaźnik maksymalnej intensywności zabudowy: 1,3 dla działki budowlanej,
 - c) wskaźnik minimalnej intensywności zabudowy: 0,01 dla działki budowlanej,
 - d) wysokość budynków do 20,0 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymogów technicznych i konstrukcyjnych, dla których ustala się maksymalną wysokość do 49,0 m, z zastrzeżeniem lit. e;
 - e) wysokość obiektów budowlanych w zakresie infrastruktury technicznej do 30,0 m,
 - f) ukształtowanie połaci dachowych: dachy płaskie, jednospadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia do 45°;
- w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu:
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
 - zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
 - obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki budowlanej;
 - zakaz przekraczania ustalonych przepisami odrębnymi standardów i norm jakości środowiska, w tym dla takich komponentów środowiska jak powierzchnia ziemi, środowisko gruntowo-wodne, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, szata roślinna, krajobraz;
- w zakresie niezbędnej infrastruktury technicznej chroniącej środowisko:
 - w zakresie zaopatrzenia w wodę:
 - a) zasilanie w wodę z indywidualnych ujęć wody dla celów technologicznych, produkcyjnych i bytowych,
 - b) budowę sieci wodociągowej o średnicy nie mniejszej niż 90 mm, z zastrzeżeniem lit. c,
 - c) przy realizacji nowych sieci wodociągowych nakaz realizacji hydrantów przeciwpożarowych na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
 - w zakresie odprowadzania ścieków:
 - a) odprowadzanie ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie przepisów odrębnych,
 - b) dopuszczenie odprowadzanie ścieków do indywidualnej – zakładowej oczyszczalni ścieków, a dalej po ich oczyszczeniu odprowadzenie ich do ziemi lub do cieków wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa wodnego;
 - w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
 - a) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów zabudowy i dróg poprzez spływ powierzchniowy i urządzenia infiltracyjne, w tym: rowy infiltracyjne, zbiorniki retencyjno-infiltracyjne, zbiorniki retencyjno-odparowujące, studnie chłonne, po uprzednim oczyszczeniu, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa

- wodnego, z zastrzeżeniem lit. b,
- b) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych bezpośrednio do ziemi na danej działce budowlanej lub po uprzednim oczyszczeniu do cieków wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa wodnego,
- c) dopuszczenie budowy sieci kanalizacji deszczowej o średnicy nie mniejszej niż 200 mm,
- d) dopuszczenie podczyszczania wód opadowych i roztopowych ujętych w szczelne, otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne pochodzące z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w zakresie zaopatrzenia w gaz stosowanie rozwiązań indywidualnych;
- w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:
 - a) zasilanie w energię elektryczną w oparciu o stacje oraz linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia,
 - b) dopuszczenie lokalizacji stacji transformatorowych w granicach planu,
 - c) dopuszczenie indywidualnych systemów pozyskiwania energii w tym m.in.:
 - lokalizacji wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 500 kW - ogniwa fotowoltaiczne, z zastrzeżeniem lit. d,
 - lokalizacji urządzeń innych niż wolnostojące wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, z zastrzeżeniem lit. e,
 - d) zakaz lokalizacji turbin wiatrowych i biogazowni,
 - e) dopuszcza się wytwarzanie energii elektrycznej z instalacji kogeneracji rozproszonej, instalacji odnawialnych źródeł energii;
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło:
 - a) ogrzewanie budynków ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła, ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) dopuszcza się ogrzewanie budynków z indywidualnych źródeł ciepła zasilanych z sieci gazowej lub elektroenergetycznej, lub urządzeń kogeneracyjnych zasilanych paliwem gazowym lub urządzeń innych niż wolnostojące wykorzystujące energię odnawialną,
 - c) zakaz lokalizacji biogazowni.

Ponadto projekt planu wskazuje na prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie odpadów.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie wskazuje się ww. działań.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Realizacja ustaleń planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Rada Gminy Zambrów. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych. Urząd powinien również zapoznawać się z raportami o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska i monitorowanych parametrów, przygotowywanymi przez jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne.

10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko ze względu na znaczne oddalenie obszaru od granic państwa oraz na niewielkie oddziaływanie planowanych inwestycji.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczącego części miejscowości Stary Skarżyn, sporządzonego w następstwie podjęcia uchwały Nr 294/XXVIII/22 Rady Gminy Zambrów z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczącego części miejscowości Stary Skarżyn.

Do sporządzania planu miejscowego przystąpiono celem realizacji polityki przestrzennej gminy oraz ułatwienia procesu inwestycyjnego w obszarze opracowania, zgodnie z potrzebami społecznymi oraz przepisami prawa, co przyczyni się do uporządkowania i polepszenia warunków gospodarowania w tym terenie.

Obecnie dla obszaru opracowania nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu dla obszaru opracowania ustala następujące przeznaczenie:

UH-UL-P – teren usług handlu lub usług rzemieślniczych lub produkcji (przeznaczenie wykluczane – teren elektrowni wiatrowej, biogazownia, teren przemysłu portowego);

KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

W prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie planu, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

Realizacja nowej zabudowy wiąże się przede wszystkim z zajęciem terenu i zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, z produkcją ścieków, odpadów, emisją hałasu i niską emisją. Nie są to oddziaływania znaczące, powodujące przekroczenia norm w środowisku ani tym bardziej nowe w tym rejonie. W planie przyjęto prawidłowe ustalenia dotyczące powyższych kwestii i realizacja zabudowy zgodnie z planem i zgodnie z przepisami odrębnymi nie będzie stanowiła istotnego negatywnego oddziaływania.

Ponadto analizy dokonane w prognozie wykazały:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Rada Gminy Zambrów. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
- Realizacja ustaleń planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.

- Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- Realizacja ustaleń planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

12 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 20 grudnia 2022 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

W związku z art. 74a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów, dotyczącego części miejscowości Stary Skarżyn* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agata Gzabel

13 Wykazy

1.1. Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2556);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1072 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2625);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 672 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 699 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2409);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 840);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 2028 ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2519);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1555);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

1.2. Materiały źródłowe

1. Program ochrony środowiska dla Gminy Zambrów na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024;
2. Program ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku, Instytut Zrównoważonego Rozwoju Sp. z o.o., Białystok 2016;
3. Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały Nr

XIX/236/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r.;

4. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022, Strobilus 2016;
5. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Zambrów (załącznik do uchwały Nr 58/X/15 Rady Gminy Zambrów z dnia 17 września 2015 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Zambrów”, zmieniona uchwałą Nr 101/XIV/16 Rady Gminy Zambrów z dnia 28 stycznia 2016 r.);
6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (załącznik do Uchwały Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r., zmienionej uchwałą Nr XXXIX/356/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 sierpnia 2017 r.);
7. Mapa geologiczna Polski. Mapa hydrogeologiczna Polski. Mapa Geośrodowiskowa Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, arkusze: 335 Modzele Wygoda, 336 Rutki, 375 Zambrów, 376 Jabłonka Kościelna;

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Mapa Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET. Liro A. IUCN, Warszawa, 1995;
2. Warstwy tematyczne GDOŚ – formy ochrony przyrody;
3. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
4. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
 - MIDAS – obszary górnicze,
 - MIDAS – tereny górnicze,
 - MIDAS – złoża kopalin,
 - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Solon i inni, 2018).

Witryny internetowe i geoportale:

1. <https://zambrow.e-mapa.net/>
2. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>
3. <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
4. <http://geoportal.gov.pl>
5. <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
6. <http://emgsp.pgi.gov.pl/emgsp/>
7. <https://www.gios.gov.pl/> Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska – publikacje dot. wyników monitoringu środowiska